

Antwoord op Statenvragen PS2009-29

Arnhem, 27 januari 2009
zaaknummer 2009-000346

De leden van
Provinciale Staten

Ingevolge het bepaalde in artikel 42 van het Reglement van Orde van Provinciale Staten doen wij u hieronder het antwoord van ons college op de vragen van het statenlid L. van der Veer (Partij voor de Dieren) toekomen.

Betreft: Bermreflectors (wildreflectors)

Inleiding:

Sinds enige tijd worden in de provincie Gelderland ook ITEK bermreflectors^{1,2} toegepast (zie bijlage 1). Deze reflectors zijn 's nachts vanuit een auto duidelijk zichtbaar in het licht van de koplampen.

Volgens de ITEK website³ bestaat het reflecterend materiaal ervan uit Diamond Grade 3M folie⁴.

Dit is een retro-reflecterend materiaal dat ook gebruikt wordt voor verkeersborden, en dat zo is ontworpen en gemaakt, dat zoveel mogelijk licht wordt terugkaatst precies in de richting waar het vandaan komt.

In het verleden zijn ook spiegelende metalen plaatjes (type "van Ree") en Swareflex reflectoren⁵ (zie bijlage 2) toegepast, die licht juist weerkaatsen loodrecht op de weg, in de richting van de omgeving.

Vraag 1: *Als de nieuwere ITEK reflectoren het licht van de koplampen zoveel mogelijk in een smalle bundel terugkaatsen in de richting van de auto, zijn ze dan wel goed zichtbaar voor dieren in de omgeving van de weg? Zo nee, waarop berust dan de werking van deze reflectoren?*

Antwoord: De leverancier/producent van ITEK geeft aan [laat in beschrijving ook zien] dat aan de "Wildspiegel" meerdere reflectoren zitten, hierdoor zien zowel het wild als de automobilist lichtreflectie.

Vraag 2: *In verschillende media werd vermeld dat het voordeel van de ITEK reflectoren is dat ze het licht in verschillende richtingen reflecteren doordat ze kunnen draaien. Is dat juist, gezien het feit dat retro-reflecterend materiaal wordt gebruikt dat het licht altijd richting de lichtbron terugkaatst?*

Antwoord: Dit is juist

Vraag 3: *Als niet duidelijk is hoe het kan dat reflectoren die licht juist richting de auto terugkaatsen in plaats van naar de omgeving beter werken, is het college dan bereid onderzoek daarnaar te laten doen?*

Antwoord: Dit is niet nodig, zie antwoord 1

Inlichtingen bij O.D. van de Veer, tel. 9692
e-mail o.vande.veer@prv.gelderland.nl

- Vraag 4 *Is uit onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek gebleken welk type reflector het beste werkt ?*
- Antwoord: IBN-RAPPORT 362, ISSN: 0928-6888, Wageningen 1998 geeft de werking van diverse soorten wildspiegels aan en de werking van diverse materialen die gebruikt worden. Dit rapport verwijst ook met een uitgebreide literatuurlijst naar veel buitenlands onderzoek.
- Vraag 5 *Wordt het gebruik van de reflectoren door de verschillende wegbeheerders provinciaal of landelijk gecoördineerd of onderzocht, eventueel via IPO, VNG, CROW, etc. ?*
- Antwoord: Nee, er wordt niet gecoördineerd. Wel vindt er onderzoek plaats, zie bijv DWW publicatie 96.
- Vraag 6 *Is er instructie en advies over wildreflectors voor wegbeheerders ?*
- Antwoord: Ja. Ieder product heeft zijn eigen installatie en onderhoudsinstructie.
- Vraag 7 *Sintef en TNO hebben onderzoek gedaan naar de zichtbaarheid van verkeers-⁶tekens . Is het college bereid deze organisaties, of 3M, om commentaar te vragen omtrent het gebruik van retroreflecterend materiaal voor wildreflectors ?*
- Antwoord: Nee, is in dit kader niet relevant.
- Vraag 8 *Zou het zo kunnen zijn dat het meest geschikte type afhangt van het type wild, de omgeving, de ligging van de weg, en andere factoren, en wordt daar in de praktijk rekening mee gehouden ?*
- Antwoord: Ja. Er wordt afhankelijk van de locatie gekozen voor het toepassen van de rode of witte Swareflex reflectoren, danwel een experiment met een alternatieve vorm gekozen.
- Vraag 9 *Wat zijn de kosten van de verschillende reflectoren die in Gelderland gebruikt worden ?*
- Antwoord: ca 3,50 euro per stuk (excl. BTW)
- Vraag 10 *In een folder van de “halbkreisreflector”⁷ wordt aangegeven dat beter blauwe retro-reflecterende folie kan worden gebruikt, omdat sommige dieren rood licht minder goed zien. Is het inderdaad zo dat sommige dieren rode wildreflectoren minder goed zien ?*
- Antwoord: In het in antwoord 4 genoemde rapport wordt opgemerkt dat herten rood niet of minder goed zien.
- Vraag 11 *Hoeveel van de verschillende typen zijn er op dit moment in gebruik ? In geval van Swareflex reflectoren : hoe vaak wordt het rode type gebruikt, en hoe vaak het witte type, hoe vaak het type voor hellend terrein ?*

- Antwoord: Zo'n 10.000. De ITEK "molentjes" zijn eenmalig als proef geplaatst over een traject van ca 2 kilometer (om de 50 meter aan beide kanten van de weg). In de Gelders Essentiële Wegkenmerken wordt echter aangegeven dat Swareflex reflectoren gebruikt moeten worden. Er is niet geregistreerd welk type Swareflex reflector waar staat en in welke hoeveelheden, dit is voor het onderhoud niet relevant.
- Vraag 12 *Het retro-reflecterende materiaal heeft een levensduur van enkele jaren. Wordt geregistreerd wanneer bermreflectors geplaatst worden, en wanneer ze vervangen moeten worden ?*
- Antwoord: Nee. Bij de voorgeschreven Swareflex reflectoren is dit niet van toepassing. De reflector is door glas afgedekt en blijft goed reflecteren.
- Vraag 13 *Na hoeveel jaar worden ze vervangen ?*
- Antwoord: Dit wordt niet op basis van levensduur gedaan maar is afhankelijk van schade en vermindering van kwaliteit door slijtage bij het schoonmaken.
- Vraag 14 *Wordt het gebruik van de Swareflex berm⁸piepers , die met geluid dieren waarschuwen voor naderende auto's, ook overwogen ?*
- Antwoord: Nee. Dieren wennen snel aan dit geluid. Bovendien zijn ze duur en erg vandalismegevoelig.
- Vraag 15 *Reflectors verliezen door vuil hun werking. Hoe vaak worden de reflectoren schoongemaakt, wie is daarvoor verantwoordelijk, en zijn ergens logboeken van dit onderhoud in te zien ?*
- Antwoord: Ze worden met het reguliere schoonmaken van de bermplankjes schoongemaakt. Dit wordt uitgevoerd door de wegendistricten van de afdeling Beheer en Onderhoud onder verantwoordelijkheid van ons college. De frequentie is afhankelijk van het weer en hoe snel de plankjes vuil worden maar is gemiddeld 2-3 keer per jaar. De wildreflectoren worden meegenomen tijdens het reinigen van de bermplankjes.
- Ja. In de schouwrapporten van de wegendistricten staat vermeld wanneer de bermplankjes zijn gereinigd.
- Vraag 16 *Hoeveel reflectoren sneuvelen jaarlijks, bijvoorbeeld door maaiwerkzaamheden of vandalisme ?*
- Antwoord: 8-10% per jaar
- Vraag 17 *Hoeveel budget is jaarlijks beschikbaar voor de aanschaf van reflectoren langs de wegen in Gelderland, en hoe staat dat in verhouding met de schade die er jaarlijks is door aanrijdingen met overstekend wild ?*
- Antwoord: Het is onderdeel van het algemene budget voor het aanschaffen van wegmeubilair en wordt niet gespecificeerd op het onderdeel wildreflectoren.

De kosten als schade als gevolg van wildaanrijdingen zijn niet bekend, de verhouding tussen beide kosten is derhalve ook niet bekend.

Bovendien werken wildspiegels alleen als het donker is. Bij onderzoek naar werking van spiegels wordt onvoldoende aangegeven op welk tijdstip aanrijdingen voor en na plaatsing hebben plaatsgevonden.

Aanrijdingen met wild worden vaak veroorzaakt door verstoring van het wild. Dit kan zijn verstoring in de populatie door het dier zelf [ree,territoriumbepaling in voorjaar] Een jaarlingbok die door een territoriale bok wordt verdreven, trekt zich van wildspiegels niets aan, als dit 's nachts gebeurt. Zelfs extra geplaatste blauwe plastic zakken om de 50 meter hebben dan overdag geen afschrikkende werking meer.

Verstoring door recreatie en loslopende honden vind eigenlijk alleen maar overdag plaats. Hier hebben spiegels natuurlijk geen enkele functie. Deze verstoring is wel een belangrijke oorzaak van aanrijdingen.

Vraag 18 *Is het verstandig de aanschaf van wildreflectoren en daarmee de verkeersveiligheid af te laten hangen van de verkoop van wildbraadpakketten ?*

Antwoord: Nee, deze relatie is ons onbekend.

1 <http://www.itek.co.at/WW.htm>

2 http://www.itek.co.at/WW_benelux_lions.htm

3 http://www.itek.co.at/WW_technik.htm

4 http://multimedia.3m.com/mws/mediawebserver?66666UuZjcFSLXTtMxT_OXftEVuQEcuZgVs6EVs6E666666-

5 <http://www.swareflex.com/Content.Node/temp/wwr/wwr1.php>

6 <http://multimedia.mmm.com/mws/mediawebserver.dyn?6666660Zjcf6IVs6EVs66SV3&COrrrrQ>

7 <http://www.halbkreisreflektor.de/doc/Wildwarnreflektor-Folder.pdf>

Gedeputeerde Staten van Gelderland
C.G.A. Cornielje - Commissaris van de Koningin
H.M.D. Brouwer - secretaris